

« پیشکوون »

که بار
بوهمه شه ینیک
به ۳ مانک یک
به شش مانک دو
به سالیک چوار و په ده
اعلان یا ایشکی خوبی
له پرده دیاییده دهنومه بت
بودو در ۳ آنه ده سیزه تریت

پیشکوون

حفته جاریک درده چیت

هموشیک

بو پیشکوون

ده نوسري

یکی به آنه یکه

- (سال ۱ زماره ۴۹) - (روز یلنچشمہ ۲۱ ربیع ۱۳۳۹ ۳۱ مادج ۱۹۲۱) -

را هاتون له هوله و بلیتیک بو ام سفره به بیست لیره
افروشـرـا لـیـکـنـ لـهـ زـسـتـانـ پـاـوـدـاـ قـیـمـتـهـ کـیـ بهـ دـهـ لـیـرـهـ تـنـزـلـیـ
کـرـدـبـوـ وـاـ دـهـ پـرـمـورـیـتـ کـهـ لـمـ بـهـ سـارـهـ دـاـ هـرـ بـحـوـتـ لـیـرـهـ
بلـیـتـیـکـ بوـ چـوـنـ وـ هـاـنـوـهـ لـهـ بـلـیـقـ لـوـنـدـرـهـ وـ پـاـسـ دـسـتـ
بـکـوـیـتـ .

امـسـالـیـشـ اـکـ وـ کـوـ اـمـیدـ دـهـ کـرـیـتـ کـوـلـارـهـ تـازـهـ
وـ چـاـکـتـرـدـادـهـ هـیـنـیـتـ هـاـتـ وـ چـوـ آـسـانـیـ بـیـنـ لـوـنـدـرـهـ
وـ نـیـوـ یـاـکـ (ـ پـایـ تـخـتـ یـنـکـیـ دـنـیـاـ)ـ اـمـرـیـقـاـشـ مـمـکـنـ
دـهـ بـیـتـ وـهـاـ لـیـرـیـانـدـاـ هـیـهـ کـهـ اـمـ کـوـلـارـانـهـ هـیـزـیـ هـلـ رـفـانـ
وـ هـلـکـرـخـیـ پـلـنـجـ صـدـ کـسـیـانـ بـیـتـ وـ اوـنـدـهـ خـبرـاـشـ بـتـوـافـنـ
بـیـزـوـنـ کـهـ لـچـهـلـ وـ هـشـتـ سـاعـتـداـ اـمـ سـفـرـهـ دـوـرـیـزـهـ
(ـ کـهـ دـوـرـیـتـ سـهـ اوـنـدـهـ بـیـنـ اـسـتـانـبـولـ وـ بـصـرـهـ پـهـ)
بـیـزـنـهـ وـ اـحـمـالـ هـیـهـ کـهـ کـوـلـارـهـ قـابـتـیـ بوـ هـاـتـ وـ چـوـ بـیـنـ
هـنـیـ شـارـیـ کـوـرـهـ آـوـرـهـ پـاـ وـ کـوـ پـارـسـ وـ بـرـلـیـنـ وـ پـارـسـ
وـ اـسـتـانـبـولـ وـ لـوـنـدـرـهـ وـ کـوـپـهـاـکـ (ـ پـایـ تـخـتـ
دانـهـارـقـهـ)ـ پـشـ دـادـهـ فـرـیـزـیـتـ .ـ دـهـ سـالـ لـمـ بـوـ پـیـشـ لـهـ خـوـبـیـشـ
کـسـ اـمـانـهـیـ نـهـ دـیـبـوـ نـهـ کـمـهـ لـهـ دـنـیـادـاـ بـیـتـ .

هرـ لـهـ (ـ بـوـدـجـهـ)ـ اـمـ سـالـدـاـ لـهـ لـایـنـیـ حـکـومـتـ انـگـلـیـسـهـ وـهـ
یـوـ یـارـیـهـ هـکـیـنـیـسـتـ وـ دـاهـیـزـیـ کـوـلـارـهـ شـصـتـ هـنـ اـرـ لـیـرـهـ
دـانـرـاوـهـ بـلـاـوـهـ دـهـ کـرـیـتـ کـهـ اوـانـ بـتـوـانـ زـیـادـ تـاقـ بـکـنـهـ وـهـ
وـ هـیـچـ لـهـ کـیـسـهـ خـوـیـانـ نـهـ چـیـتـ .ـ حـکـومـتـهـ کـانـ نـرـیـشـ

پیشکوون کولاوه

پـارـلـهـ دـوـهـیـانـ وـ چـاـکـ کـرـدـنـهـ وـهـ کـوـلـارـهـ تـجـارـقـیـ وـ
مـسـافـرـیـ زـوـرـیـ لـیـ زـیـادـ کـرـاوـهـ .ـ لـهـ زـمـانـ شـمـ کـوـدـهـ دـاـ
مـیـکـیـنـیـسـتـ وـ کـوـلـارـهـ چـیـهـ کـانـ هـمـوـخـرـیـکـیـ دـاهـیـنـاـ کـوـلـارـهـ
شـرـبـونـ بـلـامـ کـهـ آـشـتـیـ قـایـمـ بـوـهـوـهـ فـرـصـتـ بـوـ کـوـرـیـنـهـ وـهـ شـیرـ
بـکـاسـنـ دـسـتـ پـرـزـانـیـانـ بـوـهـ یـعـنـیـ اوـعـلـمـهـ تـازـهـ وـشـتـانـهـ کـهـ لـهـ
شـرـوـهـ دـوـزـرـاوـهـ وـ بـکـلـکـیـ هـلـکـرـنـ بـارـیـ تـجـارـتـ وـهـلـ رـفـانـیـ
مـسـافـرـلـهـ جـیـیـکـ بـجـیـیـکـیـ تـرـیـانـ هـیـنـاـ .

کـوـلـارـهـ کـافـیـ قـایـقـیـ بـوـهـاتـ وـ چـوـیـ شـارـ (ـ لـوـنـدـرـهـ)ـ وـ
پـارـسـ دـرـصـتـ کـرـاوـهـ وـ هـمـوـ رـوـزـیـکـ دـوـ کـوـلـارـهـ
لـوـنـدـرـهـ وـهـ اـرـوـنـ بـوـ پـارـسـ وـ دـوـانـیـ تـرـلـهـ پـارـسـهـ وـهـ دـجـنـهـ
لـوـنـدـرـهـ اـمـ کـوـلـارـانـهـ اـغـلـبـ جـیـ دـهـ دـوـانـزـدـهـ مـسـافـرـیـانـ هـیـهـ
دـوـرـیـ شـارـ پـارـسـ لـهـ لـوـنـدـرـهـ وـهـ رـنـکـهـ دـوـصـدـ وـسـیـ مـیـلـ
بـیـتـ (ـ وـکـ لـهـ سـلـیـانـیـ وـهـ بـوـ باـشـقـلـاـ يـانـ لـهـ سـلـیـانـیـ وـهـ بـوـ
کـوتـ)ـ کـوـلـارـهـ کـانـ اوـنـدـهـ خـیـرـاـ دـهـ رـوـنـ کـهـ بـهـ دـوـ سـاعـتـ
لـمـ سـفـرـهـ کـوـرـیـهـ قـیـ دـهـ پـرـنـ وـ اـکـنـهـ اوـلاـ .ـ هـنـیـ کـسـ
لـیـرـیـانـ وـهـایـهـ کـهـ رـوـیـشـتـنـیـ نـاوـ کـوـلـارـهـ خـطـرـهـ یـکـ کـوـرـهـ
هـیـهـ لـاـکـنـ وـهـانـیـهـ .ـ لـمـ دـوـانـزـهـ مـانـکـیـ پـیـشـ وـ دـاـ رـنـکـهـ دـهـ
هـزـارـ کـسـ لـنـاوـ اـمـ کـوـلـارـانـهـ لـبـنـ اـمـ دـوـ شـارـهـ دـاـ هـاـتـ وـ
چـوـیـانـ کـرـدـوـهـ وـهـیـچـ کـسـ زـرـهـ رـیـکـیـ نـبـوـهـ .ـ پـیـاوـ وـ زـنـ وـ
هـنـالـ .ـ دـوـلـهـ مـنـ وـ مـسـكـینـ بـمـ هـاـتـ وـ چـوـیـ نـاوـ کـوـلـارـیـهـ

تشرین اول بدریت امیش زود پیویسته چونکه لو روزانه دا کل ده کات . باش اوه نابی او بدریت . او اوانه که بیرونوا ده بی له شودا بدریت . زوی لایوی زیان اوادنی پیویسته له هی زور قور دار . زواع ده بی لم شتنه دا باش بیر بکانه وه اکر له بیانی زودا بیزرا که کلاکی ده وریت اوسا او دانی پیویسته .

لسر چاندنه

باش اوی دوم و سیم و چوارم ده بی روی زوی به باج بکولریته و سر دیراو و ناو دیراو . خول له دیراوی زورو بو دیراوی خوارو هله دیت . لو دیراو اه یشدا کله ته نیشت یکتریه وه هن باش دوسه جاری ام ایشه دو بنج له ناوه راسته دوده کویت له جیانی اوه که له ته نیشته وه بی وک چانرا . ام هل کولینه زور پیویسته . اکر به کاسن کرا سوک تره .

لاکو کردن

له دوایی تموز قوزاغه ده کات لو وخته وه هر قوزاغه دمی دایه وه اونده بو که دستی بدریتی ده بی بچنریت . هتا کریکار دست ده کویت . بلام ده بی پاک بچنریت بی کلای وشك و قوزاغه هر له بیانیاندا بچنریت باشه چنراوه کده بی بکریته داوینه وه هن زورده بی پاشدا له جیکایکی باش و بی تپ و توز کومل بکریت .

لق ولاسکی لوكه

که سرما بزوت له هولی کانونی اولداده بی لاسکه کان هملکیشیریت اکر بچوک بو . اکر کوره بو ده بی به باج و شت رکی دوکشن لاسکه لوكه بو سوقان به کلک دیت له شاردا . نابی بمینیته وه بو سالی دوایی چونکه خرابی بو نباتات هله کریته سالی دوایی .

وشک کردن و هملکنی

باش چفین ده بی بیریته وه « دی » « چن ساعتیک له بر هتاو لسر زوی یکی پاک هایخربیت . چونکه به نمه وه بون ده کات و خراب ده بی او شوینه یش که تیا

هر بیم تخره بو پیشکوتن ام صنعته تی ده کوشن . زمانیک هبو که بی آدم هر پی خوی اوویشت . ورده ورده که فیر بو و میش-کی هیزی ور کرت اسپی بخدمت و کلکی خوی هینا وله همو لا یکی دنیادا بلاو بیوه . لپاشا وختیک که همو ارضی داکیر کرد چاوی بزیه بحریش و بو دعسته بری امیش کمی و قایق داهینا بزم ونکه روین رویت بواسطه شندوفیرو واپورو اوتوموبیله وه ام بی آدم له حالت جهالت و روتو قوقی دا بو به مالک ام دنیایه ایستا که آسمانیش یان هینایه زیر دست خویان ایتر چی ماوه که چاو لویش برن ب بشکواو زمانه یش دور بیه که اسسه یه کا بش بجهنمه زیر دست خویان وله کشکنانه توئی سلیمانی بو بفروشیت .

ه

لوكه

باشناوه بی

تنک و سوک کردن

که لقه کان ۹ انج برز بوه وه ده بی بکرین به دو دو نه ک زیان . وا دیاره که عرب امده یان لانا شیرینه . بلام کردنی پیویسته به همو ونک پاش ۳ آوه .

آوی دوم

اکر آو هبو و بشی ده کرد باش چاندن ده بی زو آو بدریت بلام اکر آونه بو باش ژر کردن وه تووه که به دوزیک او ماما آوی دوم پیویست نیه .

لسر آو دانه

وختی که توو سوز بو و فوتیک نزیک بست و نیویک هل چوبی اودان ده بی چل روزی بسرا بروات بو اودانی سیم و چوارم ده بی باش رابو و دن ۲۰ روز لپاش همو ۱۵ روزی اویکان بدریت . لپاش او دو اوه هر به ۱۲ روزله دوایدا هر به ۱۰ روزه تا هولی تشرین اول دوایی هفتة هول لومانکه ده بی اوی

ده نوینین و دوده خین.

۴

روسیه

تبلیک بتاریخ ۱۸ مارت بیان ده کات که له باش
شریکی قورس قلای کرونسدادت دیسانوه کوتاه دست
حکومت بولشویک له پیش هله انتی له قلای که یاغیه کان
دوکم شری زرهیان تیک داوه - هنیک له کوره کان
لم انقلابه دا رای یان کرده مملکت فنا ندا.

-

دوز ۱۸ ام ہانکه میس-ترلوید جورج (وزیر اعظم
انگلریه) له مجلس مبعوثاندا اعلانی کردوه که
عہد نامه یک اتفاق-ادی بو کرین و فروتن شتموک
تجارت لبین ہیئتیکی تجار انگلریه و حکومت سویت
روسیه پیک ھاتوه و امضای کراوه.

۴

تبلیک بتاریخ ۴ مارت واده نوینیت که له باش
مده تیکی تو او حکومت روسیه لکل پولونیا
آشت بونه وہ . شرطیکی ام صلح امیه که حکومت
بولشویک روسیه غرامت ۱۰۰۰۰ روبل الطون
روسی بدات به پولونیا.

۴

ہندوستان

شازاده دوک اف کات که ۳ هفتہ لمو پیش کیشتنی
بو هندوستان له پیشکوتن دا بیان کراوه پاش کردنہ وہ
مجلس مبعوثان له هندوستان دا رویشتوه لوندره.

۴

جناب مصطفی باشا باجلان

بتائیکی تو او زانراوه که جناب مصطفی باشا
یکیک بو له کو وہ کان طائفہ باجلان امر خوای کردوه.
له عمر خویدا هم وخت بو امیت و آسایش مملکت
زورقی ده کوش او به عدالت و دلایکی ناوبانی هبتو

هله کبریت ده بی روت بی له «نم» لبر اکریش ده بی
پاریز کاری بکریت.

دوایی

پیست حکومت بو امیه که یاریه زراع بدا بو
برز بونه وہ یان . زراعی مصر ایستاده جاران کلی
دوله مندرن لم ناوهیش زراع باش نحیک بین پیش زراعی
اوی ده کون چونکه زوی ابره باش بکریت له هی اوى
خرابتر نابی . بسکو با شهر پسی ده کینیت .

۴

حوال

قوونفرانسی دولته کان له لوندره
او قونفرانسی که بو ریک خستنی ایش و کاری ناو
ولانه کافی ناوراستی روزه لات له دوای مانکی
فیروزی داله لوندره داهیزراوه له تاریخ ۱۸ ام مانکه دا
تواو کراوه .

او پیاوانه کدله لاهنی انگلیس و فرانسه و ایتالیا و
عنانی و یونانه وہ هل بیزرا بون لم مجلس دا حاضر بون
کوملیکی قایقی له لاینی مصطفی باشا لکل هیئت عنانی
پیکه وہ هاتنه لوندره توفیق باشا و بکر سامی بک یشیان
لکل بو . بکر سامی بک لکل هاوری کافی خوی دوز
۱۹ مارت له لوندره وہ بزوت و وا را ده برموریت که هتا
آخر مانکی پاشو بکنه وہ شاری انقره له وختی بزوتند
جناب بکر سامی بک لبرقی کوشین حکومت بریتانیا
بو پاراستنی حقوقی ملتی عنانی تسلیکی نوان
کوقی من و هاوری کامن له هاو ایش و یاری
ام قونفرانسی زور ممنونین و وا امید ده کین لبر
ام هوالی دوستیه که اپینه وہ انقره دیسانه وہ آشتی
و خوشی ویستی دامز ریزیت ایش راستی و دل باکی
حکومت بریتانیا لکل حکومت عنانی ذور تأثیری
کردوه ایه وختی که بکنه وہ انقره امه بو تووکی افادولی

لپاش هاتن انگلیس بو پیشکوتن ولاقی خوی ذور
هولی داوه و رویشتنی بو اووه دنیا سبب دلکرانی يه
بو همو.

پ

که یشن

جناب عباس آغا سالم آغا بو دیده حاکم روز
٢٨ مارچ تشریفی هاتونه سلمانی.

۴

اعلاف

زماره

۷

بو امه کله زیاد و کمی گیشاندا کریار و فروشیاو
ضروری لی نه کوی مجلس شارقارادی داوه مولا هر
باره کم و جو یک کله خارجه وله طرف خلق
دیهاته وه اهینزی بو شار و افروشی به علاف و نانوا
وآل و ویرجی وکو شکر و خودما و شتی تردی به قیانی
بلدیه بکیشمری وله برخول و پیسی کنم و جو هر
بیست و پینچ حقه و نیوی استانبولی دانراوه به وبه یک
اعتبار بکری مولا خلق دبی بم ونکه معامله بکدن
هر کسی پیچوانه ام اعلانه حرکت بکاجزای لی اسینزی
بو آکاداوی همو کس بیان گزا.

رئیس بلدیه

محمود

٩٢١ مارچ ٢٦

۶

بو زانین

بو بربونه وه وکوره کردن نجارت و بوسوی
بارکردن و هاتوجو به یاریه خووا و دستم کرد به
دانانی هاو بشیه بو هاتو چوی پاپور له فرات و دجله دا
که کاپل وشت و هاتو چو کریات و بهینیت له بیلنی
بغدا و بصره و اوشار و جیکایانه که باپوری لی اوهمتیت

لو ناوه دا.

شرکة الملاحة العراقيه

او هاو بشیه به ٢٥٠٠ بش دانرا و هر بشی به
٢٠٠ روپیه يه هچکس پیخوشه بکریت لو بشـ انه يـا
باشتـ کـه یـشنـی دـهـوـیـتـ مـرـاجـعـهـمـ پـیـ بـکـاتـ اـبـرـأـوـهـ بوـ
زانـیـنـ اـمـهـمـ بـلـاـوـ کـرـدـهـ وـهـ لـهـ بـغـدـاـ دـاـ توـفـیـقـیـشـ
لهـ خـوـرـاـ يـهـ.

١٣٣٩ مارچ

عبدالقادر خضری

لم ناوه هچکس دهـيـهـ وـيـتـ بشـیـ خـوـیـ بـخـاتـهـ اـمـ
هاـوـ بشـیـهـ وـهـ چـاوـیـ بـهـ منـ بـکـوـیـتـ يـاـبـنـیـرـیـتـهـ لـایـ منـ.
حـاجـیـ اـحمدـ حـاجـیـ کـرـمـ

۳

بو زانین

بو کـوـکـوـکـ کـنـکـرـانـ .ـ چـمـ چـمـالـ .ـ الـبـجـهـ وـأـوـ
جيـکـايـانـهـ کـهـريـکـايـ اوـتـومـوبـيلـ هـيـهـ هـچـکـسـ دـهـيـهـ وـيـتـ
اوـتـومـوبـيلـ بوـأـوـ جـيـکـايـانـهـ بـکـرـیـتـ بـکـرـیـ بـفـرـمـوـیـتـ منـ
اوـتـومـوبـيلـ يـکـمـ هـيـهـ بـکـرـیـ دـهـدـمـ.

حـاجـیـ شـرـیـفـ زـادـهـ

دویم

۴

لهـ فـنـیـ فـطـوـغـرـ اـفـدـاـ بوـ درـهـانـینـ

قارـتـ (ـنوـهـ)ـ بـهـ دـواـزـدـهـ وـ (ـسـبـزـدـهـ بـهـ هـزـدـهـ)ـ شـشـ
عـدـدـیـ بـهـ سـهـ روـپـیـهـ وـ دـواـزـدـهـ عـدـدـیـ بـهـ شـشـ روـپـیـهـ
درـدـجـیـ کـسـیـ طـالـبـ بـیـ لـهـ جـادـهـ سـرـایـ جـدـیدـ دـاـ
مـراجـعـتـ دـکـرـیـ.

٩٢١ مارچ ٢٧

فـطـوـغـرـ اـفـنـیـ

محـمـودـ حـلـمـیـ

۴

لهـ چـاـپـخـانـهـ حـكـوـمـتـ لـهـ سـلـیـمانـیـ چـبـ کـرـاـ.